

A MAGYAR BÍRÓI EGYESÜLET

1122 BUDAPEST, TÓTH LŐRINC U. 6.

Dr. Tuzson Bence Miniszter Úrnak
Igazságügyi Minisztérium,
Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A Magyar Bírói Egyesület (MABIE) elnökeként megküldöm Önnek a Magyar Bírói Egyesület illetményemelési javaslatát, kérve, hogy a megvalósulása érdekében a jogalkotónál eljárni szíveskedjék.

Kezdeményezésünk alapját a Magyar Bírói Egyesület (MABIE) Országos Választmányának határozata jelenti, amellyel felhatalmazta a MABIE elnökét és a főtítkárárt, hogy - az előterjesztés szerinti keretben - a nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset szintjéhez kötött bírói béremelés érdekében kezdjen tárgyalásokat oly módon, hogy a bírói illetményalap havonta a tárgyévet megelőző évre vonatkozó Központi Statisztikai Hivatal által közzétett nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset 125%-a legyen.

A határozat indokai – az előterjesztői indokolás alapul vételével – a következők:

A Magyar Bírói Egyesület (MABIE) az Országos Bírói Hivatal (OBH) elnökével egyetértésben, a Kúria elnökének támogatásával benyújtotta az Igazságügyi Minisztériumhoz 2023 év első negyedében a 2021-22 években megindult inflációs folyamatokban jelentősen devalválódott bírói bérek rendezéséről szóló javaslatát. Ezen túl az OBH elnöke is indítványt tett 2023 évre a bírói illetményalap 15%-os növelésére és a Kúria elnöke is felhívta a figyelmet a béremelés szükségességére. 2023. június első hetében az OBH is megtárgyalta a bírói és tisztviselői bérek elértéktelenedésével kapcsolatos problémákat. A Kúria elnöke – ismereteink szerint – értékkövető bérezésre terjesztett elő javaslatot a kormányzat felé. A Bírói Dolgozók Szakszervezete is egyéni javaslattal élt a bérek rendezése, emelése tekintetében. Kijelenthetjük ezért, hogy a bírósági szervezet egységes abban, hogy indokolt és elengedhetetlen az infláció kivédését célzó béremelés.

Nem vitás, hogy 2022. évig három lépcsőben összesen – átlagosan – 60%-os béremelés volt a bíróságokon, amely egy több mint 15 éve húzódó bérrendezési kezdeményezés végső eredményeként született meg. Ezzel valójában a bírói és tisztviselői bérek a 2005-ös értékszintet érték el a korábban elmaradt béremelést ellentételezendő. Dr. Varga Judit igazságügyi miniszter többször hangsúlyozta, hogy ezzel az emeléssel a bírák illetménye az európai átlagot el fogja érni, de ez a cél nem teljesült, ugyanis a mértékadó bírói bérek összehasonlításában a magyar bírák az uniós rangsorban utolsó helyen állnak.

A 2020-as bérrendezési folyamatot a bírói kar és az érdekképviselők ennek ellenére nagyra értékelték és értékeli. Nem hagyhatjuk azonban figyelmen kívül, hogy ebben az időszakban Magyarországon a többi klasszikus hatalmi ágban dolgozó érdemi döntéshozók fizetése legalább ilyen mértékben, vagy ennél jelentősebben növekedett.

Emellett az államhatalom "új" szereplőinek számító, valamint az újabb állami feladatot ellátó hivatalokban bevezetésre került egy automatizmuson alapulóan béremelési rendszer.

Valójában ez a módszer már 2020 előtt is minden hatalmi ágnál, [így a kormányzati szervek döntéshozói, (végrehajtó hatalom), a Parlament tagjainál és Hivatalánál (Törvényhozó hatalom), valamint az egyéb modern hatalmi ágaknál (Állami Számvevőszék, Integritási Hivatal, Ombudsman, Magyar Nemzeti Bank... stb)] a béremelés olyan koefficienshez kötött, amely az infláció kivédése mellett automatikusan folyamatos béremelkedést jelent külön kormányzati avagy parlamenti döntés, előterjesztés nélkül, ha a nemzetgazdaság jobban teljesít.

A magyar állami szervezeti rendszerben az automatikus bérrendezést biztosító alaptétel a tárgy év előtti évre vonatkozó nemzetgazdasági havi átlagos bruttó keresethez van kötve. Amennyiben az emelkedik, azzal azonos mértékben a nevezett hatalmi ágaknál, hivataloknál az érdemi ügyintézés és a vezetés szintjén is minden év március 1-jétől a bérkorrekció automatikusan bekövetkezik.

A hatalmi ágak közül egyedül a bírák – és az ügyészek - bére nem ebben a rendszerben változik.

Emellett komoly probléma, hogy ma sincs olyan fórum a magyar igazságszolgáltatásban, amelynek keretében a bírói bérek kérdéséről – az érdekképviselők bevonásával – minden évben kötelező egyeztetést kellene folytatni a kormányzat képviselőivel, és amely lehetőséget biztosítana az ezzel kapcsolatos tárgyalásra és megállapodás megkötésére.

Kijelentjük, hogy a háromlépcsős, 2018-as bérszínvonalat alapul véve, a bérkompenzáció valódi bírói reálbéremelkedést nem eredményezett és a bírói bér a munkabérpalettán sem a megfelelő helyen áll.

Ennek csak egyik oka az elhatalmasodott infláció, amely kétségkívül felemésztette a bírósági bérek értékállóságát.

A másik oka, hogy a munkaerőpiac többi szereplőnél, a többi hatalmi ágánál a bírói illetményemeléssel egyidejűleg, vagy azt követően jelentős béremelés zajlott. A versenyszférában például ebben az időszakban 100%-os vagy azt meghaladó béremelés volt. A nemzetgazdasági átlagkereset növekedése is jócskán meghaladta a bírói béremelkedés szintjét ebben az időszakban.

A MABIE válaszmánya 2022-ben szomorúan állapította meg, hogy a bírósági bérek sem az inflációt, sem a nemzetgazdasági átlagkereset nem követi, nincs értékkövető bérkompenzáció annak ellenére, hogy másutt ez nem is kérdés.

Ha a 2023 és 2024-es évet megvizsgáljuk – a *teljesség igénye nélkül* – az inflációt jóval meghaladóan nőtt a juttatása

- a parlamenti képviselőknek,
- az országgyűlés hivatalában,
- az alkotmánybíróságnál,
- az állami számvevőszéknél dolgozóknak,
- az államtitkároknak, helyetteseiknek, a miniszterelnöki és miniszteri biztosoknak,
- az ombudsmani hivatalokban
- a köztársasági elnök hivatalában munkát végzőknek,
- a Magyar Nemzeti Bank,
- a köztévénél és új hivataloknál – lásd Integritási hatóság,
- a központi igazgatásban létrehozott új szervezeteknél
- az állami vagyonnal alapítványokat irányítóknak,
- de most megint emelkedik a polgármesterek és a hivatalaikban érdemi dolgozó funkcionáriusok fizetése is – lásd az költségvetés törvény 62.§-át -,
- de a központi közigazgatásban, a kormánytisztviselőknél is kitágítják a fizetési kereteket.

Folyamatosan nőtt az ország védelmét ellátó szerveknél, a rendőrségnél, a fegyveres testületeknél, a büntetésvégrehajtásnál dolgozók bére, amely 2024-től ismét növekszik.

A miniszterelnök úr többször hangsúlyozta, hogy az ország védelmét ellátó, annak biztonságát szavatoló szervezeteknél biztosítani kell a béremelést, és amint ezt látjuk, meg is valósul. Nem értjük, hogy ebből a bírák, ügyészek miért maradnak ki, hisz a bírák, ügyészek szintén az országot védő szervezetek közé tartoznak.

Megjegyzendő, hogy 2023-ban Magyarországon a dolgozók, tehát minden munkával foglalkozó 4/5-ének bére emelkedni fog legalább 13-15%-kal, amelybe a közsféra is beleértendő. Csak a bírói és ügyészi bér emelése marad el. Vajon van-e arra ésszerű magyarázat, hogy minden hatalmi ággal szemben csak a bírói és ügyészi bérek nem követik az inflációt akkor, mikor egy jogállamban a hatalmi ágak egyensúlyát biztosítani kell.

Utalunk e körben az igazságszolgáltatás függetlenségének biztosítása kapcsán a Magyarországra háruló szerződéses kötelezettségekre és az Európai Unió e körben tanúsított fokozott elvárásaira kiemelve: A bírói hivatással és felelősséggel arányos javadalmazás nem előjog vagy jutalom, hanem az Alaptörvényben garantált bírói függetlenség alkotórésze, az igazságszolgáltatás szervezeti integritásának és az ítélkezés színvonala folyamatos emelésének a záloga.

A fentiek miatt és észlelve a tisztviselők aggasztó helyzetét hozta meg a MABIE Országos Választmánya 2023. július 3-án a határozatát a nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset szintjéhez kötött bírói béremelés kezdeményezése érdekében, mely szerint az első bírósági béremelési rendelkezés 2023 két utolsó hónapjára terjed ki és mértéke félévi viszonylatban a bírói illetményalapnak 13,78%-os emelését jelenti. (Központi Statisztikai Hivatal által közzétett 2022 évi nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset, azaz 515.800 Ft x 1,25) Ez tehát jelentősen a tervezett és az előző évi infláció alatt marad, azzal, hogy 2024-től az illetményalap mértékét a tárgyévet megelőző évi nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset adja meg, amellyel a bérváltozás egy automatizmuson keresztül érvényesül, mint a többi hatalmi ág esetében.

Szövegszerű törvénymódosítási javaslat

" A bírák jogállásáról és javadalmazásáról" szülő 2011. évi CLXII. törvényhez:
.....törvény

1.§

64. A bírói illetményalap és a bíró alapilletménye

169.§ ....

A (2) bekezdés A bírói illetményalapot évenként a központi költségvetésről szóló törvény határozza meg úgy, hogy annak összege az előző évinél nem lehet alacsonyabb helyébe lép:

(2) A bírói illetményalap havonta a tárgyévet megelőző évre vonatkozó Központi Statisztikai Hivatal által közzétett nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset 125%-a. A tárgyévi bírói illetményalapot minden évben március 1. napjával kell megállapítani és alkalmazni azzal, hogy az, az előző évinél nem lehet alacsonyabb.

2.§

Átmeneti rendelkezések

(1) A bírói illetményalapot az ..... törvény 1.§-a szerint 2023 évre 2023. november 1. napjától 2023. július 1. napjára visszamenőleges hatállyal kell megállapítani.

A bérkülönbözetet egyösszegben 2023. december 5. napjáig az új besorolások alapján kell kifizetni.

(2) 2024. március 1. napjáig a Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény szerinti igazságügyi alkalmazotti bérek illetményalapját és bérrendszerük elemeit az Igazságügyi minisztérium, az OBH elnöke, az OBT, a Kúria elnöke és a reprezentatív érdekképviseltek

bevonásával készített javaslat alapján a fenti törvény módosításában kell megállapítani.

(3) Ez a törvény a kihirdetés napját követő 8 napon lép hatályba.

(4) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 69.§. (1) bekezdése.

Pécs, 2023. szeptember 26.

Tisztelettel:

Dr. Oltai Judit Zsófia,
a MABIE elnöke